

L'APAT

UN CADA DISSAPTE

PREUS

Un número.	5 cèntims.	Un any de subscripció.	2'50 pessetas.
Deu números.. . . .	30 »	Deu subscripcions anyals. 13	»

EN LA LLIBRERIA DE D. ALVAR VERDAGUER, RAMBLA DEL MITJ, 5, BARCELONA
Y EN CASA D. EUGENI GUAL, SANT SADURNÍ DE NOYA.

PLAT DEL DIA

La bandera.

- ¿Qué es una bandera?
—Es un drap de molts colors posat al cap-de-munt de un pal.
—¿Qué representa una bandera?
—La unitat de molta gent sots una mateixa idea i ab un mateix amor.
—¿Sabriau citar-ne exemples?
—Les banderes que tenen les confraries, les que tenen els partits, la bandera de la patria, la dels Estats i tantes altres.
—¿Qué representa, doncs, la bandera catalana?
—La unitat de tot el poble catalá en son amor á Catalunya i en sa conciencia de la propia nacionalitat.
—¿De hont ve la quimera de alguns forasters contra nostra bandera?
—Ve principalment de tres causes:
1.ª De ser la afirmació de nostra nacionalitat que ells volen destruir.
2.ª De ser un recort de nostre passat que ells volen esborrar.
3.ª De ser la senyera de una acció social que ells volen destorbar.
—¿I per quals rahons debem nosaltres estimarla?
—Precisament per apuestes tres rahons esmentades.

- ¿Com havem de demostrarli amor?
—Desplegantla, saludantla i seguint-la.
—¿Per qué desplegarla?
—Pera afirmar la personalitat de nostre poble.
—¿Per qué saludarla i cantarla?
—En remembransa del passat gloriós de nostre poble.
—¿Per qué seguirla i defensarla?
—Pera salvar á Espanya per la acció de Catalunya.
—¿Qué respondrem als que tractan de idolátrich l' amor á la bandera?
—Que més que á nostra bandera amém á Deu que nos la ha donada.
—¿I als que diuen que no es més que un tros de percalina?
—Que no mirém pas la percalina, ans bé lo que ella ens representa.
—¿I als que tatxan de infantil la exhibició?
—Que no es estrany que fassin els infants lo que han vist fer en tot temps als grans.
—¿I als que ponderan l' acatament á les prohibicions gubernatives?
—Que avuy dia els governadors no sempre representan la autoritat, ans bé en ocasions no operan sino com delegats del partit polític que 'ls envia.
—¿Quán els governadors no representan la autoritat?

—Quan en nom de un partit polític volen cohibir la expansió de una forsa social pacífica, ordenada, conforme ab la lley de Deu i filla de la lley natural.

—Qué 'm diheu de la bandera espanyola?

—Que es filla de la nostra, que 'ns plau veure sa semblansa, que devém amarla, que devém guardarla de tot agravi i impedir tot perill de prostitució.

J.

Un quènto que'n fa tres

Lema —Nescitis quid petatis.
No sabeu lo que vos pesquéu

I.

Conten que una vegada era un poble molt bo i molt pacífic que treballava la terra de valent tots els dias de feina, que pregava á Deu els dias de festa, que 's vestia de la llana de les seves ovelles i no tenia tabernes ni joc que li xuclessin la bossa. He dit que treballava tots els dias de feina; vull dir tots menos tres dias al any que eran les fires del cap de partit.

En aquestos dias els homens vagavan i se n' anaven a peu tot xano xano á les fires. Un dia pera anar, un dia pera estarhi i un altre dia pera tornar, vetaqui 'ls tres dias.

Es que perdém tres dias! se deyan. Si poguessim anarhi en tres hores aniriam i vindriam en un sol dia. Llavors si que no perdriam tant de temps; treballariam mes i trauriam mes bon profit.

Tenian per patró á Sant Antoni i un dia li digueren:

Gloriós Sant Antoni, que sou el patró dels caminants! Feunos la gracia de poder anar al cap de partit en tres hores, en lloc de pasarhi tot un dia.

Sant Antoni els ohí. Surtiren per tot arren carreteres ben planeres i no se sap d'ahont aparagué una diligencia ab tiro de set cavalls, que podia portarlos en tres hores al lloc que desitjavan.

II.

Allà hont parava la *diligencia* n' eixi un hostal. Cada diumenje a la tarde els homens hi anavan á matar el temps i deixarhi la setmanada.

Per altra part el cap de partit era ja massa aprop i un cop montats a la *diligencia* n' arribavan fins a la capital. No hi havia mes que vuit hores.

No es pas qui hi anessin un cop l' any; el que menys n' hi anava tres. Com que á la vaca de la *diligencia* hi cabian molts farcells que 'ls portavan de franc i á la capital hi havia moltes coses boniques tornavan sempre ben provehits de un grapat de coses que servien i un altre grapat de coses que no servien per res.

Aquella bona gent sentian picor i no savian hont gratar; sentian campanes i no savian ahont.

I vetaqui que un dia digueren:

Aixó no pot anar, perdém tres dias cada cop que aném á ciutat, tres cops son nou dias. Nou dias i un pera anar á fires al cap de partit son deu. Deu dias l' any son molts dias. Si poguessim anar á la ciutat en una hora aniriam i vindriam en un dia que foren tres al any i un sol dia pera anar a fires foren quatre.

I aixis pregaren á Sant Antoni:

Gloriós Sant Antoni, que sou el patró dels viandants! Feunos la gracia de poder anar á la ciutat en una hora en lloc de vuit.

Sant Antoni 'ls ohí. Comensaren á eixir arren unas ratllas negres de ferro i per demunt corria esbufegant una màquina selvatge que 'ls arrossegava á la ciutat en menys de una hora. Ya tenian carrils.

III.

Pels carrils vingueren al poble gentota forastera i desvergenyida de aquella que tocan les castenyoles i ballan danzes forasteres.

També'n vingueren de altres que portavan cartes i daus.

Ya no cal dir que 'ls quartets del jovent i també les pessetes dels caps de casa s' esmunyian, Deu sap per hont.

Arribava 'l Setembre i cullian, més no per ells, que tenian ja la cullita empenyada. Per lo que toca á la ciutat no hi anavan pas tres vegadas l' any sino dotze.

Ademés un dia á la setmana de mercat al cap de partit. Conten com volguen perdian pel cap baix una cinquantena de dias tot i aprofitant pera sortir molts diumenjes en que 's barrotavan la missa.

Aquella gent se trobava molt desgraciada. ses dones estavan que bufavan i sos fillets patian fam i fret; perque pel carril marxavan els diners, el blat, les ovelles ab sa llana y tot.

I molt atribulats se deian:

Aixó es ui. desgavell i no pot durar. No savém pas hont aném per aquet camí. Aném altre camí á pregar á nostre patró Sant Antoni.

I li digueren aixís:

Sant Antoni gloriós que serveu de pèndre mal!

Ensenyeunos com nos podrém valdre en tantes desgracies!

Sant Antoni també 'ls ohí, com sempre. A tots plegats els aparegné á la Iglesia i 'ls parlá aixís:

Tot vos está be per rucs. Demaneu, demaneu i no saveu pas lo que vos hi pesqueu. Voliau anar mes i mes depressa. Que 'n traieu si per cada hora que anavau abans á peu, ara 'n passeu vuit al tren? Aneu un dia á la ciutat i un altre dia á las fires. Aneuhí á treballar i no á vagar ni á viciarvos. Tanqueu les orelles, els ulls i les bosses á les danzes, cartes i daus. A treballar de ferm altre cop...

Mes no 'l deixaren seguir, tothom aixecava 'ls punys, els bastons i feyen voliar pedres contre 'l Sant gloriós i per tot arreu ressonaren crits de ¡visca la llibertat! ¡morin els oscurantistas!

Al Sant no li feren cap mal, perque al cel va tornar esperant que alguna altra vegada el tornin á demanar, disposat pera tornar. Les pedres tornaren á caure demunt dels que les tiraren, i aquell poble ple de partits i baralles es cada dia mes desgraciat.

I aixó que contén es veritat perque ho he vist i ho puc mostrar á qui ho vulga veure.

Jordi Arnau.

LOS VEREMADORS

Com ballarém dalt del brescat
la farandola,
la farandola!

Com ballarém dalt del brescat,
vermells d' orelles;
calents de cap.

Abans que vinga
lo vent que torna
les fulles seques
de la tardor,
ningú 's detinga,
tothom s' afanyi,
¡y á la verema,
veremadors!

Que fent l' aleta
ja esvoletegan
les niarades
per totarreu,
y fa denteta
lo sol al veure
petonejarne
tant bé de Deu!

Ja per les rases
deixant llurs cases
de lluny se veuen
cent minyonets;
cent minyonetes
com ells tendretes,
los coves portan
y 'ls panerets.

Per les tasqueres
llargues fileres
de matxos briosos
ne van pujant;
sota l' orella
penjant esquella,
marxant alegres
fan repicar.

Au, que ja hi som, ningú 's detinga,
Deu benehesca nostres suhors,
y quan serém que Nadal vinga
lo ví del trós beuréu á doll.

Les vinyes son espampolades,
parres y ceps plens de rahims;
apa, minyons, quines cepades!
feu que no'n quedi ni un sol gotim.

Les martorelles,
y entre mitj d'elles
les valencianes
y ls moscatells,
los uns verdejan
altres negrejan,
y altres de perles
semblan ramells.

De nostres torres
les panses rosses
ben espremudes
¡quin ví farán!
valdrá la gota
mes qu' una bota
dels vins d' A'ella
y del Priorat.

De les mayoles
tot trepitjantne
la raimada
dalt del brescat,
que farandoles
ballarém, nines,
vermells d' orelles,
calents de cap!

Les portadores,
minyons, alsemne,
qu' es arribada
ja la tardor.
Cent veus llavores
à cor responen:
ja la verema,
veremadors!

Com ballarém dalt del brescat,
la farandola,
la farandola!

Com ballarém dalt del brescat,
vermells d' orelles,
calents de cap!

† *Therenci Thos y Codina.*

SETMANALS

El dia 11 de Setembre el Senyor Governador de Barcelona va fer arriar la bandera catalana que voleyava en el

local *Foment Autonomista Catalá*. En senyal de protesta varen desplegarla al diumenje vinent las societats catalanistes i'l governador va ferla arriar per forsa en algunes.

Aixis les coses van acordar les societats totes desplegarla per la Mercé i no arriarla per res del mon. La autoritat va declarar que no tenia per sediciosa la bandera catalana i que toleraria la manifestació. I tothom aixis va quedar content.

En las eleccions de senadors foren elegits els regionalistas Rusiñol per la Económica i Marqués de Camps per Girona.

S' ha fet públic el tractat de aliança entre Inglaterra i'l Japó. Per ell l' Asia ha de quedar sempre com ara. Aixó pels que ya hi han sucac va be, pero pels que esperavan sucac no hi va tant. Ademés cada aliat ajudarà al altre en cas de agresió no provocada.

El tractat es per deu anys. L' esperit del mateix sembla ser que Inglaterra i'l Japó farán á Asia lo que vulgan i ¡ay! del que s' hi fiqui entremitj.

L.

FETS Y DITS

—Noy, ja soch noble.

—Y aixó?

—Mira; la meua dona ha parit un infant.

***

En una visita:

—S' assemblan molt la Joana y la Antonia.

—Molt; sobre tot la Joana.

***

—Qué s' estima més pera esmorsar, un tall de llangonissa, ó un parell d'ous?

—¡Ca!... una truyta de dos ous ab llangonissa.